

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9.

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Ramnes

Emne: Lauving

Bygdelag:

Oppskr. av: Anders Røpiv

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Kav Flaatten, f. 1882 på Lefsrud, sidan 1910 hadde på Tufte og bankdirektør.

SVAR

A.

1. Det vert ikkje laiva noko vni i Ramnes. Første gongen O.F. kjemur tie at det vart tatt noko nemnande laiv dr, var i 1904 da det var eit hardt tørkeår med svært lite hø. På Lefsrud og Tufte som tilsaman var på 500 mål, avta dei ikkje meir hø det året enn på ein av dei gardane alleine i vanlege år. Dei tok laiv på Lefsrud det året (Jfr. svar på sp. 7). Det året var laivet reist randsfjor, og O.F. kjemur ikkje tie at nokon ho nytta det slik reinare; men det kan nok ho hendt på ein og annan garden nder og da. Derimot seier han at ein av grannane hans på Tufte gav kjyme laiv som tilsjotsfjor av og tie. Han hadde nokre ark av stiaude ved husa. Var han skylte dei, tok han alltid vore på laivst og gav kjyme det. Kjymen likte det og hadde godt av. Dotter tie vedkomande som künde hos O.F. fortalde at han gjorde det siste gongen for om lag 10 år sidan.
2. Det var etter slakter dei laiva i 1904. Det var osp, ask, regn og selje dei tok, derutan vis som det var mykje av laugs gjerde og luktje. Or vart ikkje rekne for å vera bra laiv, og luktje vart truleg lite brukt.
- B. Dei nytta risskniv. Nokon reiskap tie å bøyge

21
kvistene med med broyg dei ikkje, sjå 4.

Rispelauv vart det tatt endel av, men ikkje av
noko særst brestag.

4. Dei drog med trea som dei skulle lauve.

Det er vel kjent at kyller tre, men det har ikkje
spela noko særskilde rolle i lauvinga etter det
O.F. veit. Det vert helst gjort av prygd-omsyn, for at
tre ikkje skal skygge for mykje. Det lauvet som
ein får med kyllinga, har av sieme i allfall - vorte nytta
til fôr; sjå under 1. (I Golv sag eg eit par siljūkallar
med fære; dei stod på kvar si side av porten
og var nok bylt for at dei ikkje skulle lereia
seg for mykje.)

O.F. kjemur ikkje til kor gamle trea skulle vera
første gongen ein kyller dei.

I vår tid kyller ein trea når ein kyller det beugst
utan omsyn til alderen på slota. Korleis det kan
ha vore i eldre tid kjemur iure O.F. til.

Det heiter å kyller, og trea heiter kallar, aske, siljū-
og rognkallar.

Når kallarane prydnar og vert tatt vare på som slike.
Korleis det var med dette i eldre tid, kjemur ikkje
O.F. til.

5. Det vanlege var å laga tejerer av det lauvet som
ikkje vart rispa. Pässe- eller bakkelauv kjemur
O.F. ikkje til.

Kjerrelauvet vort kjørt inn med ein gong og
fakta på hjell.

Rispelauvet vart tørka på bakken. Dei som
rispa tok til med det før kjervinga for å få
tørk på det; det traug litt lang tid.

Ukjent at ein hadde nokon sær rekneamat for
kjerrelauv.

6. Lauvet vart kjørt heim, tejerer avaks, rispe-

Lauvet var det var turt.

7. På Leifsvind var det mykje skogshagar i innmarka der dei tok lauvet. Ellers tok dei det i kanten av skogen, og laugs gjerde og hekkjefar i innmarka. O.F. Kjenner ikkje til at nokon har tatt lauvinne i skogen.

Mannfolke, hogg og kvinnfolke rassa og hatt kjerul. A. rispe var kvinnfolkarbeid.

8. Kjervelauvet lag på bjellen. Kv respelauvet lag inne kjennur O.F. ikkje til.

9. Det var kvi, hest og sau som jekk lauvinne. Janne-rom det var fa av - leude mest levve av lauvinne den vinteren. Hesten fekk ett kjennur til matfor. Han at opp alt, kvisten og om han em var fjukt som ein finge, og vort fin og blank av det.

10-15. Ask og arpe var kanten best, men rogn og silju var gode dei og.

10-15 Ukjent.

B.

Dauvlauv vart ikkje brukt; lauvet matte takast for det visne vart det sagt.